

Uitbreiding project: 'Van wie is die koffer?'

Ot en Sien

Het erfgoedthema: Van wie is die koffer is gemakkelijk uit te breiden. Het thema Ot en Sien leent zich hier uitstekend voor. Ot en Sien leefden rond 1900. Alle activiteiten sluiten naadloos aan op het erfgoedthema. U kunt er meerdere weken mee aan de slag.

Wie zijn Ot en Sien?

Ot en Sien zijn twee buurkinderen, een jongen en een meisje. Zij zijn de hoofdfiguren uit een serie Nederlandse kinderverhalen die in de eerste helft van de twintigste eeuw zeer populair waren. In 1904 schreven Hindericus Scheepstra en Jan Ligthart voor het eerst over Ot en Sien in het boek "Nog bij Moeder". Er zijn in totaal vier delen over deze kleuters verschenen. Cornelis Jetses verzorgde de bijbehorende illustraties. Deze vier verhalen zijn verzameld in het boek van Ot en Sien.

Het is een doorlopend verhaal. Het zijn warme verhaaltjes over de buurkinderen Ot en Sien en Trui en al hun belevenissen thuis en op school. De taal is eenvoudig en de verhaaltjes gaan over de poes, de ton en het linnenrek. De verhaaltjes schetsen aansprekende situaties uit het dagelijkse leven van veel Nederlandse kinderen in een groot deel van de vorige eeuw. Ook de voorwerpen schetsen een tijdsbeeld. Qua belevenissen zijn ze te vergelijken met de boekjes van Jip en Janneke. Voor een aantal verhalen waarin het gaat om voorwerpen die kinderen niet of amper kennen, is het raadzaam om foto's van internet te halen en te projecteren op het digibord.

Niet alle verhalen zijn geschikt. Een paar verhalen passen door veranderde inzichten niet meer in deze tijd. Het hele boek voorlezen lukt niet in een tijdsbestek van enkele weken. Daarom hieronder een selectie van geschikte verhalen waaruit je kunt kiezen.

Taalactiviteiten

- Blz. 5 tot en met eerste regels blz. 16
Kennismaking Ot en Sien en Trui, het zusje van Ot.
In de tijd van Ot en Sien gingen de meeste kinderen met 6 jaar naar school. De kleuterschool bestond nog niet, wel de voorloper en die heette de bewaarschool. Daar gingen in het begin nog maar weinig kinderen naar toe want dit was niet verplicht.
- Blz. 33 tot en met blz. 42:
Belevenissen
- Blz. 43 tot halverwege blz. 47:
Hier vertelt Trui, de grote zus van Ot een verhaal dat juf of school heeft verteld.
Het verhaal geeft aanleiding tot een gesprek over niemand buiten sluiten en het voor iemand opnemen.
- Blz. 47 onderaan tot en met 55:
Er zijn 2 soorten orgels, een orgel in de kerk en een draaiorgel. Laat kinderen de verschillen en de overeenkomsten via YouTube ontdekken.
- Blz. 56 t/m 62.5: een vreemde hond en met water spelen.
- Blz. 68 t/m 72 bovenaan. Op reis, gaat over verdwalen:
Dit is een grappig verhaal. Een gelegenheid om over verschillende soorten verhalen

te praten.

- Blz. 80 tot en met 85 Ot met poes:
Is dit ook een grappig verhaal?
- Blz. 86 t/m 88 boven.
Poppetjes knippen:
Gaat over een slinger knippen en een kapiteinsmuts van een krant maken. Voorlezen als je een van deze dingen binnen het werken gebruikt.
- Blz. 95 t/m blz. 101 bovenaan:
Het is warm en vervolg.
- 115 t/m 119 bovenaan.
De zak van Ot:
Een gesprekje over verzamelen.
- Blz. 130 t/m 137
Ot kan niet wachten. Een verhaal over ongeduldig zijn.
Een gesprekje over eigenschappen, is hier mogelijk.
- 138 t/m 145 halverwege.
Over touwtje springen.
- 158 t/m 163 een klein stukje. Vader maakt een plannetje.
Gaat over kaatseballen. Een heel oud spel.
- Blz. 163 t/m 174 plus 2 regels.
In de tuin
Een verhaal over storm.
- Blz. 186 t/m 190
Boodschappen doen.
- Blz. 192 t/m blz. 201
De timmerman maakt een hinkelblok voor Trui. En dan wordt er heel veel gehinkeld.
Naar aanleiding van dit verhaal kunt u het hinkelspel buiten introduceren.
- Blz. 229 t/m 233
Trui wil niet ruilen,
Gaat over kastanjes zoeken.
- Blz. 240 t/m 248 bovenaan.
Grootmoeder (oma) vertelt. Opa heeft wel een pijp in zijn mond.
Dat was toen zo. De mensen wisten niet dat roken ongezond was.
- Blz. 260 t/m 262 bovenaan. Een leuk spelletje, ze gaan rijmen.
Dit verhaal is een leuke introductie om met de klas te gaan rijmen.
- Blz. 275 t/m 277 halverwege.
Het sneeuwt.
- Blz. 285 tot eind. Ot gaat naar school.

Spel en beweging

<https://www.natasjaonline.nl/6-spelletjes-met-liedjes-van-vroeger-die-je-misschien-vergeten-was/>

<https://groepsspellen.nl/oud-hollandse-spelletjes/>

Muziek

- Altijd is Kortjakje ziek
- Toen onze mop een mopje was
- In een groen, groen, groen, groen knollen- knollenland
- Onder moeders paraplu

<https://www.youtube.com/watch?v=8bnG8dnn-ZM&list=PL4GD3Sm7pg9D5wojfBWZyCxVkYgs-Ps4q>

Werken/spelen rondom het thema

Ideeën voor werken in de kleutergroep over de tijd 100 jaar geleden:

Opdracht meten: De kinderen krijgen lange repen in verschillende kleuren. Ze krijgen een voorbeeld van een tol en meten hoelang de reep van links naar rechts moet zijn en plakken de reep op. Voor groep 1 willekeurig voor groep 2 een patroon plakken. Laat vooraf via een YouTube-filmpje zien dat er lang geleden getold werd.

<https://www.youtube.com/watch?v=kQaqiUWsBIU>

Geletterdheid:

Er zijn werkbladen om de o van Ot, de s van Sien en de ie uit Sien te oefenen nadat er eerst een instructie hierover heeft plaatsgevonden. Zie bijlagen.

Het leesplankje: er is een voorbeeldblad, een blad met zwarte letters om woorden na te leggen en een blad zonder de woorden. Woorden stempelen of schrijven. Of een deel want het hele blad is veel werk of een voorbeeldvorm om zelf kaarten en woorden te maken zodat je met de kinderen een klassikale leesplank maakt.

Kleurplaten/ kleuropdrachten Ot en Sien

Vingerverven kan ook maar dan is het raadzaam om het voorbeeld op A3 af te drukken. Zie bijlage.

Sorteespel:

Een spel waarbij de kinderen steeds een oud en nieuw voorwerp bij elkaar moeten zoeken. Lukt dit heel goed dan kan men ook memorie spelen. (zie doosje)

Blikken versieren voor het spel bliklopen

Bliklopen is een Oudhollandse bezigheid waarbij het de bedoeling is dat men loopt op blikken. De blikken worden aan weerszijden doorboord. Door de gaatjes wordt een touw gehaald dat in een lus wordt vastgeknoopt. Vervolgens kan men op de blikken gaan staan en de touwen ter stabiliteit in de handen nemen.

Meer dan 100 jaar geleden hadden de kinderen geen gekocht speelgoed. Het meeste speelgoed werd zelf gemaakt. Loopklossen maakte men bijvoorbeeld van 2 even grote blikken. Bovenaan in het blik aan beide kanten een gat in het blik slaan met een priem of spijker. Daar een touw doorhalen.

De kinderen brengen 2 blikken mee van huis. Op tijd naar vragen. Deze blikken worden versierd. Dit kan d.m.v. verven met kwasten of vingerverf. Ook knippen en plakken is een mogelijkheid. Aan de kinderen van groep 2 stelt men natuurlijk meer eisen dan aan de groep 1 kinderen.

- Het is raadzaam om de blikken met een spuitbus (blanke lak) af te lakken.

Blikken versieren voor blikgooien, een groepsopdracht.

Blikken verzamelen, verven, versieren met papier, opstapelen. (Ook aflakken) Ballen maken van een oude panty met krantenpapier erin.

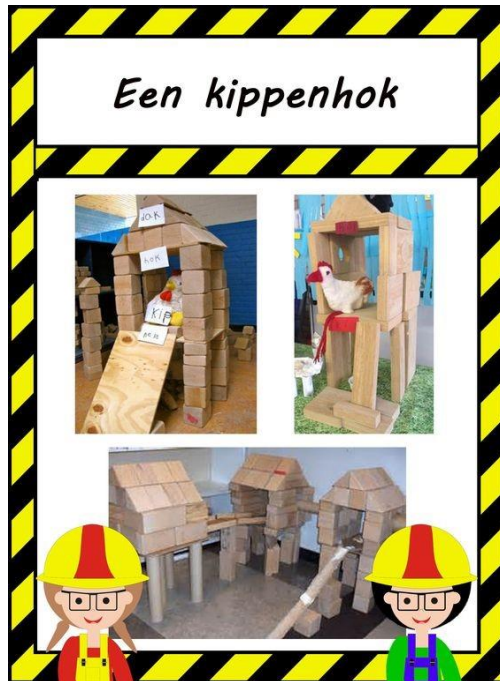

Hoeken:

- Huishoek, Ot en Sien spelen hier.
- Bouwhoek: de boerderij van Ot bouwen
- Verfbord: Ot en Sien verven

Bouwen op tafel:

- Een boerderij met schuur en/of kippenhok. Ot woont in een boerderijtje. Voorbeeldkaarten in het mapje bijlagen.

Boetseren:

Dieren voor de boerderij

Lego:

Dieren van lego

Vouwen:

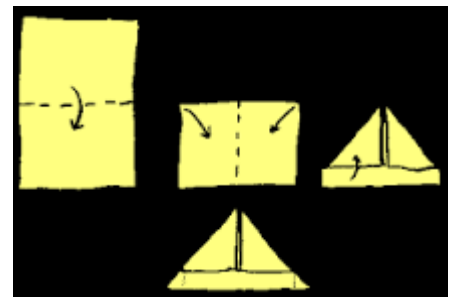
- Een hoedje van papier
- Kippen vouwen

1,2,3,4 hoedje van, hoedje van

1,2,3,4 hoedje van papier

Als dat hoedje dan niet past, zet hem in de glazen kast,

1,2,3,4 hoedje van papier

Hoe maak je een hoedje van papier?

Dit hoedje is makkelijk te vouwen. Neem een groot rechthoekig stuk papier wat 1-1/2 keer zo lang als breed is. Een krant is heel geschikt! Dit deden ze vroeger ook want papier was duur en lag niet zomaar voor het grijpen. Vouw deze in de lengte dubbel (zie eerste plaatje). Houd de vouw aan de bovenkant en vouw het papier nu dicht als een boek en meteen weer open.

Wist je dat vroeger krantenpapier in vierkantjes werd geknipt en dan als wc papier gebruikt werd? Een gaatje erin en met een touwtje werd het bij de WC opgehangen en kon ieder een velletje eraf scheuren.

Kippen vouwen voor het te bouwen kippenhok

Gemakkelijk: <https://www.youtube.com/watch?v=RKHIFVTsZxw>

Zelf een doosje of kistje knutselen.

Uit thema van wie is die koffer?

Naar aanleiding van de koffer laat u de kinderen zelf een doosje of kistje knutselen, waarin ze hun eigen 'waardevolle' spulletjes kunnen stoppen. Een kleine eierendoos is hiervoor geschikt. (6 eieren) de doos verven, beplakken met pasta of kralen of naar eigen inzicht.

Borduuropdracht met borduurkaart

Pittige opdracht. Zie bijlage 'Borduuropdracht'.

Kralenplank:

Vroeger lag er altijd een tafelkleed/zeil op tafel. Vaak geborduurd met de mooiste patronen. Daar leent de kralenplank zich voor. Om zelf een mooi patroon te ontwerpen of de kralenplank kaarten te gebruiken en dan de omgeving op te laten vullen.